

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۳ تنظیم تمایلات درونی و تصمیم‌ها متناسب با خواست الهی بیانگر توحید عملی در بعد فردی است و این بعد از توحید سبب می‌شود که جهان معنای خاص خود را برای انسان موحد پیدا کند.
- رد گزینه ۱: دقت کنید که درک حکمت تمامی مقدرات خدا لزوماً برای انسان موحد مقدور نیست.
- ۲ - گزینه ۱ امروزه در بازار سبک زندگی، سبک‌ها و روش‌های گوناگونی از زندگی عرضه و تبلیغ می‌شود که ما باید از میان آنها دست به انتخاب بزنیم و بهترین را انتخاب کنیم. پس باید انتخاب ما براساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل‌پسند از آن حمایت کند.
- ۳ - گزینه ۳ بی‌تی که در سوال به آن اشاره شده است به توحید عملی پرداخته و توحید عملی ثمره توحید ربوبی به‌شمار می‌رود. (ما کسی را که به‌عنوان ربّ بپذیریم خواهیم پرستید). رد گزینه: دقت کنید که در قسمت دوم گزینه‌های اول و دوم به توحید در خالقیت اشاره شده است.
- ۴ - گزینه ۳ گزینه‌های الف و ب و ج بیانگر ویژگی‌های توحید عملی در بُعد فردی است و شخص موحد را توصیف می‌کند ولی گزینه «د» مربوط به توحید عملی در بُعد اجتماعی است.
- ۵ - گزینه ۲ امام علی (ع): «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی‌ها، چرا که شما در برابر همه این‌ها حتی سرزمین‌ها و چهارپایان مسئولید خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.» سخن حضرت علی در راستای توحید عملی در بعد فردی است.
- ۶ - گزینه ۴ جوامع بشری امروز از نظر صنعت و فناوری پیشرفت فراوانی کرده‌اند و این جوامع را نمی‌توان از این جهت با جوامع گذشته مقایسه کرد. در ابتدا به نظر می‌رسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت باشد، اما یک واقعیت تلخ در اینجا وجود دارد و آن این است که گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع وجود ندارد، اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده‌تر از شرک قدیم، است در میان بشر به چشم می‌خورد.
- امروزه بسیاری از انسان‌ها جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر و رای مالک حقیقی آن (یعنی خدا) هرگونه بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند. از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت (پیامد طبیعی) و پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند (پیامد اجتماعی) می‌باشد.
- ۷ - گزینه ۳ قرار گرفتن تمایلات درونی در جهت رضای خدا ← توحید عملی در بعد فردی
عدم دنباله‌روی همه جانبه و همگانی از تمایلات دنیوی ← توحید عملی در بعد اجتماعی
آیه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی...» ← بیانگر توحید عملی در بعد اجتماعی
- ۸ - گزینه ۲ اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، شرک عملی در بعد اجتماعی به وجود می‌آید. یکی از موارد توحید عملی در بعد فردی این است که انسان موحد در برابر سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است.
- ۹ - گزینه ۱ در یک جامعه اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود. در چنین جامعه‌ای، روز به روز انسان‌های ستمگر بیش‌تر قدرت پیدا می‌کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می‌گیرند.
- دلیل نادرستی سایر موارد: تسلیم بودن در برابر امیال، و «قدرتی که انسان را به بردگی جدید می‌کشاند»، اشاره به شرک عملی در بعد فردی دارند، نه بعد اجتماعی.
- ۱۰ - گزینه ۲ ریشه (خاستگاه) بت پرستی و شرک جدید (نوبین) آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دین را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و برعکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند که این موضوع در آیه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهُهُ هَوَاهُ» (آیا دیدی آن کس را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت... تجلی دارد).
- ۱۱ - گزینه ۲ انسان موحد می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو، موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.
- ۱۲ - گزینه ۴ با توجه به آیه‌ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید و به گونه‌ای که با آنان مهربانی نکنید (ابراز دوستی با دشمنان جرأت آنان را در مقابل مؤمنان بیشتر می‌کند) حال آنکه به دین حقی که برای شما آمده است کفر ورزده‌اند.
- ۱۳ - گزینه ۴ خوب است بدانیم که هر شیوه و سبکی از زندگی، ریشه در افکار و اندیشه‌های خاصی دارد و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها به تصمیم‌گیری درست ما کمک فراوان می‌کند.
- ۱۴ - گزینه ۱ دقت کنید که انسان‌ها غالباً خالق عالم را خدا می‌دانند اما چون به مالکیت خدا بی‌توجه‌اند لذا به خود اجازه تصرف در عالم را می‌دهند. (حتماً یادتان نرفته است که شرک در ولایت از شرک در مالکیت نشأت می‌گیرد).
- ۱۵ - گزینه ۴ مواردی که در سوال آمده است هر دو معلول بوده و به نوعی نتیجه دنیاگرایی به‌شمار می‌روند.
- ۱۶ - گزینه ۲ اگر کسی دل به هوای نفس (بیت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و او امرش را به فرمان‌های خدا (فطرت خداجویی) ترجیح دهد گرفتار شرک عملی شده است که آیه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهُهُ هَوَاهُ» بیانگر این نکته است.
- ۱۷ - گزینه ۱ جهان‌بینی علت یک سبک زندگی و سبک زندگی نیز معلول آن است. / امروزه در بازار سبک زندگی، سبک‌ها و روش‌های گوناگونی از زندگی عرضه و تبلیغ می‌شود که ما باید از میان آنها دست به انتخاب بزنیم و بهترین را انتخاب کنیم. پس باید انتخاب ما براساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل‌پسند از آن حمایت کند.
- رد گزینه ۳: دقت کنید که طبق نگاه اسلام، دنیا و آخرت در یک مرتبه نیستند؛ پس باید توجه به آخرت بیشتر باشد.
- ۱۸ - گزینه ۱ بحث از پرورش دهندگی مربوط به توحید در ربوبیت است و این‌گونه شرک در گذشته هم در افرادی مثل فرعون رواج داشته است.
- ۱۹ - گزینه ۳ در ادامه آیه با آوردن کلمه «کفروا» نشان داده شده است که مقصود کفار هستند و همچنین مومنان از دوستی با آنها نهی شده‌اند.
- ۲۰ - گزینه ۳ برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. (معلول توحید عملی)

- ۲۱ - گزینه ۴ جامعهٔ موحد با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند زیرا این دوستی با ایمان به خدا «یا ایها الذین آمنوا» ناسازگار است. «لاتتخذوا عدوی و عدومک اولیاء»
- ۲۲ - گزینه ۳ و من الناس من یعبُد الله علی حرف فان اصابه خیر الطمان به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجه» اگر بلایی به او برسد از خدا رویگردان می‌شود.
- ۲۳ - گزینه ۳ مورد صحیح است به جز مورد (ج) که درست آن «توحید عملی می‌باشد نه توحید نظری»
- ۲۴ - گزینه ۱ آیه «ارایت من اتخذ الهه هوا، افانت تکون علیه وکیلا» اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون، اتخاذ الهه هوا) سپرده و او را معبود خود قرار دهد او امرش را به فرمان خداوند ترجیح دهد یا دری کسب رضایت طاغوت‌ها (بت‌های - بیرون) برآید چنین شخصی دچا شرکت عملی شده است.
- ۲۵ - گزینه ۲ انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و یک زندگی توحیدی برای خود تنظیم خواهد نمود.
- ۲۶ - گزینه ۲ «وَإِنْ أَصَابَتْ فِتْنَةٌ أَقْبَلْتُ عَلٰی وَجْهِهِ» : و اگر بلایی به او برسد از رویگردان می‌شود او در دنیا و آخرت زیان می‌بیند «ذلک هو الخران المبین» این همان زیان آشکار است.
- ۲۷ - گزینه ۴ ریشهٔ بت پرستی و شرک جدید ان است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.
- ۲۸ - گزینه ۱ محور و روح زندگی ضد دینی «شرک» است که آیه «اتخذ الهه هوا» بیانگر آن است. میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد.
- ۲۹ - گزینه ۲ این افراد در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهندهٔ (رب) جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست، آلوده شدن طبیعت و ... است. برخی از انسان‌ها مانند فروعون که «انا ربکم الاعلی» می‌گفت خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارد.
- ۳۰ - گزینه ۱ ابتدای آیه خطاب به «یا ایها الذین آمنوا» «اهل ایمان» است و این آیه مربوط به بعد اجتماعی توحید در عبادت (عملی) است.
- ۳۱ - گزینه ۲ بُعد فردی: «تصمیم‌گیری درونی در جهت خواست و رضای خدا (الهی). بُعد فردی: شخصیت پایدار و برخوردار از آرامش روحی. بُعد اجتماعی: جامعهٔ توحیدی جامعه‌ای است که از تفرقه و تضاد دوری می‌کند.
- ۳۲ - گزینه ۳ در گزینه ۳ وسیله قرار دادن غیر خدا را غلط دانسته که نمی‌تواند صحیح باشد. سایر گزینه‌ها مطابق با متن کتاب است.
- ۳۳ - گزینه ۱ این حدیث دربارهٔ توحید عملی در بعد فردی است که محتوای آن عبارت است از: «تقوای الهی پیشه کنید؛ در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی‌ها؛ چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین‌ها و چهارپایان مسئولید. خدا را اطاعات کنید و از عصیان او پرهیزید»
- ۳۴ - گزینه ۲ با توجه به معنای آیه در زیر بیان شده است، گزینه ۲ صحیح است؛ بعضی از مردم خدا را تنها با زبان می‌پرستند (و ایمان قلبیشان بسیار ضعیف است)؛ همین که (دنیا به آنها رو کند و نفع و خیری به آنان برسد، حالت اطمینان پیدا می‌کنند؛ اما اگر مصیبتی برای امتحان به آنها برسد، دگرگون می‌شوند (و به کفر رومی‌آوردند)!) (به این ترتیب) هم دنیا را از دست داده‌اند، و هم آخرت را؛ و این همان خسران و زیان آشکار است!
- ۳۵ - گزینه ۲ وقتی از تاثیر نهادها صحبت می‌کنیم یعنی مقصودمان تأثیر توحید اجتماعی بر فردی است.
- ۳۶ - گزینه ۴ همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی‌روند، بلکه سدّ راه حق جویی و حق پرستی می‌شوند، زیرا گسترش عدالت، منافع آنها را تهدید می‌کند. برای تحقق سخن حق باید برنامه ریزی کرد، قیام نمود و موانع حق و حق پرستی را در کلّ جهان زدود و این امر میسر نمی‌شود مگر با جهاد و آمادگی برای شهادت در راه خدا و تحمل همهٔ سختی‌های این راه که همان راه حق و حقیقت است.
- ۳۷ - گزینه ۳ در پاسخ به این سؤال باید با کل آیه مربوطه آشنا باشیم. با توجه به آیهٔ شریفهٔ «من الناس من یعبُد الله حرف فان اصابه خیر اطمان به ... ذلک هو الخسران المبین»، گزینه ۳ صحیح است.